

Yttrande över Framkomlighetsprogram för Storstockholm (Trafikverket TRV 2014/24179) Nacka kommuns synpunkter

Nacka kommun delar i huvudsak trafikverkets uppfattning om förutsättningarna för utveckling av Stockholmsregionens vägtrafik. Det stämmer väl överens med de planeringsförutsättningar vi arbetar med i Nacka. Stockholmsregionens utveckling har stor betydelse för hela Sveriges utveckling vilket också framgår av programmet.

En fördjupning bör ske i den gemensamma planeringen utifrån ett medborgarperspektiv. Stockholmsregionens medborgare förväntar sig en sammanhållen och förutsägbar samordnad hantering av regionens transportsystem, trots att olika aktörer ansvarar för sin del av systemet. Det finns risk att olika huvudmän kan vidta åtgärder ur alltför kortsiktiga perspektiv som inte bidrar till helhetslösningen. Ett fungerande trafiksystem bygger utöver den faktiska kapaciteten också på förutsägbarhet. Varje resenär oavsett transportsätt måste kunna planera sin vardag baserat på ett förtroende för systemets kapacitet.

Idag är det mest ekonomin hos olika huvudmän som styr insatser och prioriteringar, ibland kortsiktigt och utan föregående samordning. Här bör en fortsatt dialog ta upp frågan om hur de ekonomiska incitamenten för olika huvudmän styr agerandet, och hur konsekvenserna påverkar invånarna i regionen.

En fortsatt dialog bör bygga på att planerade och beslutade trafikåtgärder i regionen genomförs. Inte minst bör fokus läggas på att resultatet av den senaste Stockholmsförhandlingen genomförs enligt budget och tidplan. Vidare pågår Sverigeförhandlingen som ur Nackas perspektiv primärt handlar om en fortsatt utbyggnad av tunnelbana till Orminge. Vi vill också se en förlängning av tunnelbanan till Älta och en vidare sträckning bort mot Tyresö.

Ett beslut om någon form av kapacitetsstark östlig förbindelse skulle underlätta i den regionala planeringen. Detta är en större åtgärd som adresserar de utmaningar Framkomlighetsprogrammet tar upp. Nacka kommun anser dock inte att en östlig förbindelse får bidra till ökad biltrafik. Vi ser hellre att huvudfokus läggs på att kraftfullt bygga ut kollektivtrafik till sjöss tillsammans med kapacitetsstarka linbanelösningar. Vi får inte glömma bort att fokus ligger på att transportera människor, inte personbilar.

En fullbordad vägtrafikled runt Stockholm skulle få stora effekter för trafiksystemet i hela Stockholmsregionen genom att effektivt flytta dagens trafikstockningar till andra och helt nya platser. Framkomlighet mellan norra och södra delarna i regionen är väsentligt för regionens långsiktiga tillväxt och gynnas bäst med en massiv satsning på kollektivtrafik.

Regionens funktion och planering idag och för framtida expansion, bygger på en fungerande utvecklad kollektivtrafik. Med en ständigt ökande befolkning på ett begränsat utrymme måste fler åka kollektivt. Med både morot och piska är det viktigt att få fler bilister att välja bort bilen som transportmedel. Stockholms läns landsting måste ges möjligheter till utveckling av kollektivtrafiken i proportion till det kraftfullt ökade behovet. Också med tanke på regionens nationella betydelse finns behov av att stärka samverkan mellan olika trafikslag och olika huvudmän för att maximera nyttan av redan insatta resurser. Stockholmsregionens nationella betydelse gör också att staten måste ta ett större ansvar för framtida trafikinvesteringar i regionen.

Ekonomisk styrning, och Intelligent transport system, ITS, ger ökade möjligheter att styra trafikströmmarna smart. Genom att reglera trafikleders påfartsramper i riktning mot de trånga snitten i regionens inre delar kan kapaciteten på trafiklederna utnyttjas bättre. För närvarande finns

påfartsreglering bara på några ställen i regionen. Effekterna av reglerade påfartsramper på fler ställen bör utredas i samverkan med berörda kommuner. Även möjligheten att i högre grad utnyttja varierande hastighet bör studeras närmare. Detta kan bli aktuellt bland annat för Värmdöledens påfartsramper. Pågående teknikutveckling för att bättre utnyttja befintligt utrymme i vägsystemet bör följas noga. Teknisksprång och beteendeförändringar kan komma snabbt och den teoretiska kapaciteten på våra vägar kan vara mångdubbelt större än idag även utan att bygga mer vägar.

Om de inriktningar och åtgärder som redovisas i programmet genomförs konsekvent i nära samverkan mellan aktörerna finns förutsättningar för att vägsystemet bli mer framkomligt, mer tillförlitligt och bättre utnyttjat. Flertalet trafikanter skulle teoretiskt att vinna i restid och tillförlitlighet. I praktiken brukar det dock visa sig att mer satsningar på bilvägar ger en mer biltrafik. Nacka kommun drar alltså slutsatsen att det framför allt är kollektivtrafiken och cykelbanenätet som behöver utvecklas vidare.